

II Be one with the downtrodden and the unprivileged II

**SHRI SHIVAJI EDUCATION SOCIETY, KARAD
BOARD FOR HIGHER EDUCATION'S**

VENUTAI CHAVAN COLLEGE, KARAD

DEPARTMENT OF PSYCHOLOGY

2025-2026

Report

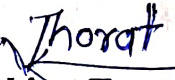
Study Visit Report (Summary)

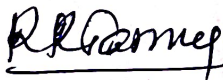
The Department of Psychology of Venutai Chavan College, Karad organized a study visit on 28 February 2026 for B.A. and B.Com students to Sanjeevani Institute's school for intellectually disabled children, Karad as part of their academic learning.

The Headmistress Mrs. S. S. Pawar welcomed the students and explained the functioning of the school. Teachers provided information about the educational methods used for children with intellectual disabilities, including learning through games, drawings, and music according to their individual abilities.

Students observed classroom activities, interacted with the children, and distributed snacks. This experience helped them understand the behavioral and learning challenges faced by such children and developed empathy and social awareness among them.

A total of 22 psychology students participated in the visit under the guidance of Mrs. Vandana Thorat Department of Psychology And Principal Dr. R. R. Jadhav. The visit helped students gain practical knowledge about the psychology and education of children with special needs.

Subject Teacher

(Prof. Dr. R.R.Jadhav)
Principal
Venutai Chavan College,
Karad

मतिमंद मुलांची शाळा अभ्यास भेट प्रश्नावली

दिनांक 28 फेब्रुवारी 2026

वेळ सकाळी 10am वाजता

विद्यार्थ्यांचे नाव:

● शाळेची माहिती

- 1) संस्थेचे नाव: मंजीवनी इन्स्टिट्यूट, कराड
- 2) शाळेचे नाव: मतिमंद मुलांची शाळा, शनिवार पेठ, कराड
- 3) विद्यार्थी संख्या: 43
- 4) शिक्षक संख्या: 03
- 5) कर्मचारी संख्या: 07
- 6) प्रवेशासाठी वयोमर्यादा काय आहे? वय वर्ष 06 ते 18 पर्यंत

7) विद्यार्थ्यांच्या बुद्ध्यांकाचा (IQ) स्तर काय आहे?

I.Q. 25 ते 35 (तीव्र), 36 ते 50 (मध्यम), 50 ते 70 (सौम्य), 70 ते 90 (बोर्डर लाइन)

● शैक्षणिक आणि अध्यापन पद्धती:

- 1) या मुलांसाठी कोणता विशेष अभ्यासक्रम वापरला जातो?
बौद्धिक, कौशल्य, भाषा, गणित, कौशल्य, स्वावलंबन, संवादात्मक कौशल्य, क्रिडा कौशल्य, सामाजिक विकास, दैनंदिन जीवनातील कार्य, मनोरंजन.
- 2) मुलांना शिकवण्यासाठी कोणत्या प्रकारच्या विशेष शैक्षणिक साहित्याचा वापर केला जातो?
वेगवेगळे तक्ते, फ्लॅश कार्ड, शैक्षणिक साधने, बुक, वर्कबुक
- 3) मतिमंद मुलांसाठी कोणत्या प्रकारची शिक्षण पद्धती वापरली जाते
उदाहरणार्थ: हात वारे/सांकेतिक भाषा)
अनुकरण, शारीरिक मदत, तोंडी सूचना, कृती विश्लेषण पद्धती
- 4) मुलांच्या प्रगतीचे मूल्यमापन कसे केले जाते?
शारीरिक बौद्धिक क्षमता याचा विचार करून अभ्यासक्रम राबवून, वेगवेगळे कौशल्य घेऊन.

● थेरपी आणि वैद्यकीय सुविधा:

1) शाळेत कोणत्या थेरपी उपलब्ध आहेत?

(उदा. स्पीच थेरपी, ऑक्युपेशनल थेरपी, फिजिओथेरेपी)

मुलांसाठी ऑक्युपेशनल थेरपी, फिजिओथेरेपी तसेच स्पीच थेरपी यांचा वापर

2) विद्यार्थ्यांसाठी विशेष सुविधा काय आहेत?

पिब्याचे पाणी, रॉयलेट, हॅडवॉश सुविधा, रॅम्प इ.

3) शाळेत कोणत्या प्रकारची खेळण्याची सुविधा आहे?

घसरगुडी,

[Signature]

Principal

Venutai Chavan College,
Karad

• सामाजिक आणि मानसिक पैलू :

1) मुलांमधील चिडचिडेपणा किंवा हायपर-अॅक्टिव्हिटी हाताळण्यासाठी बिहेविअर मॉडिफिकेशन तंत्रे वापरली जातात का? मुलांमधील चिडचिडेपणा / हायपर-अॅक्टिव्हिटी हाताळण्यासाठी त्यांना समजावणे, त्यांच्याशी गोड बोलणे, गप्पा मारणे या तंत्रांचा वापर केला जातो.

2) पालकांसाठी दरमहा सभा किंवा समुपदेशन घेतले जाते का?

मतिमंद मुलांच्या पालकांसाठी दरमहा समुपदेशन सत्राचे आयोजन केले जाते. मुलांना कसे समजून घ्यायचे, त्यांच्याशी कसे वर्तन करायचे हे सांगितले जाते. 3) समाजातील इतर मुलांसोबत या मुलांचा संवाद व्हावा यासाठी शाळा काही उपक्रम राबवते का? पालकांना सांगून या मुलांना सामान्य मुलांप्रमाणे वागवूंक देण्यास सांगितले जाते. इतर शाळेतील मुलांच्या भेटीदरम्यान त्यांच्याशी योग्य चर्चा घडवून आणली जाते. त्यांच्या कलागुणांना वाव दिली जाते.

• बौद्धिक पैलू

1) मतिमंद मुलांच्या क्षमता :

शिकण्याची गती कमी असते. ही मुले काही गोष्टींमध्ये थोपे इशारे असतात. चित्रकला, वाद्य वाजवणे या काही गोष्टींमध्ये ही मुले थोडीशी प्रगल्भ असतात.

2) अक्षमता :

या मुलांना अमूर्त संकल्पना, भाषा प्रक्रिया, जटील सूचना समजून घेणे आणि प्रकाशनांमध्ये मर्यादा येतात. त्यांची स्मरणशक्ती, निर्णयक्षमता कमी असते.

3) समस्या :

संप्रेषणात अडचणी, सामाजिक भिती, नवीन वातावरणाशी जुळवून घेण्यास वेळ लागणे आणि काही वेळा शारीरिक हालचालींमध्ये समन्वयाचा अभाव या समस्या जाणवतात.

• आपल्या विद्यार्थ्यांची निरीक्षणे :

1) अभ्यास भेटीचा उद्देश :

विशेष गजाल असलेल्या मुलांचे मानसशास्त्र, त्यांच्या शिक्षणपद्धती आणि त्यांच्यासाठी वापरली जाणारी उपचारात्मक तंत्रे प्रत्यक्ष अनुभवातून समजून घेणे, हा या भेटीचा मुख्य उद्देश होता.

2) या अभ्यास भेटीच्या अनुभवातून तुम्ही काय शिकलात?

या अभ्यासभेटीतून मी शिकलो की संयम, सद्गुण, समंजसपणा हे गुण मुलांचे आहेत. प्रत्येकामध्ये काहीतरी सुप्त गुण असतात योग्य मार्गदर्शनाने ते विकसित करता येतात.

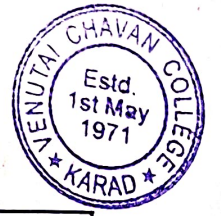
3) तुम्ही ते तुमच्या जीवनात कसे लागू करू शकता?

मी माझ्या जीवनात लोकांप्रती अधिक संवेदनशील आणि सहनशील बनण्याचा प्रयत्न करेन. कोणत्याही व्यक्तीला त्याच्या शारीरिक, मानसिक कमतरतेवरून न पाहता त्याच्या समाजात सन्मानाने वागवूंक देण्याची वृत्ती मी जोपासेन.

R. Ramesh
Principal

Venutai Chavan College,
Karad

अ.क्र.	विद्यार्थ्याचे नाव	वर्ग	सही
१	प्रजा पंडीत हेगडे	Bcom-II	P.P. Hegde
२	स्वाती गणपती गुपारे	Bcom-II	Gupare
३	प्रियांका कृष्णात काटवटे	Bcom-II	Pratavate
४	तंजीला मोहम्मद मुलानी	Bcom-II	Mulani
५	साक्षी संतोष जाधव	Bcom-II	Jadhav
६	सिद्धी धनाजी लोकरे	BA-I	Lokare
७	साक्षी विकास सुर्वे	BA-II	S.V. Surve
८	सानिका आनंद सेलोवे	BA-I	Selo
९	समृद्धी संजय गावकर	BA-I	S.Gavkar
१०	सानिका सलीम शेख	BA-I	Shikh
११	चेत्राली तानाजी सुर्वे	BA-I	Surve
१२	दिशा कृष्णात सूर्यवंशी	BA-I	Suryavanshi
१३	शोराब जमादार हुसेन	BA-I	Husein
१४	स्वपेश मरके आर्जेत	BA-II	R.A.M
१५	अरबाज मुल्ला रज्जाक	BA-II	A.R.M
१६	संस्कार सचिन खेरे	BA-I	Sankar
१७	महेश अमित शेळडे	BA-I	Shelade
१८	आयुश प्रशांत शेरवडे	BA-I	Shirvade
१९	संस्कार संतोष सावुखे	BA-I	Savukhe
२०	प्रावणी चव्हाण	B.A. II	Chavan
२१	किरण काटवटे	B.Com II	Kirankatavate
२२	राजेश्री जाधव	B.A. II	R.Jadhav